

органами, реєструвати податкові накладні та розрахунки коригування [3, с. 57].

Вхід до даного сервісу відбувається через електронний цифровий підпис, а отже така система є добре захищеною від різноманітних кібер-атак та технічних неполадок. Перевагою електронного кабінету платника податків є також те, що він дозволяє формувати та подавати звітність без встановлення додаткового програмного забезпечення, зокрема, майже повністю замінює такі популярні платні серед платників податків сервіси як М.Е.Дос. та Соната.

Таким чином, наразі податкові органи рухаються до 100% діджиталізації процесу адміністрування податків. Фактично, платники податків «очно» зустрічаються з податківцями лише на виїзних перевірках. Електронні системи, впроваджені в роботу податкової системи значно спрощують роботу податкових органів, збільшують прозорість більшості процесів адміністрування, а отже позитивно впливають на рівень довіри населення до податкової системи.

Література

1. Податковий кодекс України від 02 груд. 2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 13.10.2020).

2. Про введення в експлуатацію інформаційної системи «Податковий блок»: Наказ Державної податкової служби України від 24 груд. 2012 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/DPA1943> (дата звернення: 13.10.2020).

3. Донченко Т.В. Етапи становлення податкової системи України в контексті розвитку цифрової економіки. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/Znprnudps/index.html> (дата звернення: 13.10.2020).

УДК 346.91(043.2)

Колісниченко Л.А., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Мілімко Л.В., к.ю.н., доцент

ІНСТИТУТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЗОВУ В ГОСПОДАРЬСЬКОМУ СУДОЧИНСТВІ

Інститут забезпечення позову в господарському судочинстві спрямований на забезпечення законних прав та інтересів осіб, які звертаються за судовим захистом. Сам процес забезпечення

позову дозволяє ще до розгляду справи по суті вживати заходів щодо забезпечення виконання позовних вимог у майбутньому. Слід враховувати питання про законність та обґрунтованість вжиття заходів забезпечення позову під час розгляду господарських справ у суді, оскільки такими заходами можуть бути істотно обмежені права осіб, до яких вони застосовуються. Актуальність даного інституту зросла з прийняттям Верховною Радою України Закону України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства та інших нормативно-правових актів» 3 жовтня 2017 року [1], оскільки законодавцем була зроблена чергова спроба вдосконалення деяких аспектів та самої процедури забезпечення позову в межах господарського судочинства.

Інститут забезпечення позову – це фактично гарантія захисту прав позивача, що гарантує в майбутньому належне виконання судового рішення, оскільки забезпеченню підлягає матеріально-правова вимога до відповідача, реалізація якої без вжиття заходів із забезпечення позову може бути неможливою. Предметом забезпечення позову є виключно матеріально-правова вимога (майнового чи немайнового характеру), що утворює предмет позову, який надалі підлягає виконанню.

Господарський процесуальний кодекс України в редакції 2017 року, на відміну від попередньої, містить як процедурні норми стосовно порядку подання заяви про забезпечення позову (ст. 138), змісту і форми такої заяви (ст. 139), її розгляду судом (ст. 140), зустрічного забезпечення (ст. 141), скасування зустрічного забезпечення (ст. 142), порядку заміни одного заходу забезпечення іншим (ст. 143), виконання ухвали про забезпечення (ст. 144), скасування заходів забезпечення (ст. 145), так і норми, якими встановлено підстави, види та обмеження щодо заходів забезпечення позову (ст. 136-137) [3].

Відповідно до ст. 137 ГПК України перелік видів заходів забезпечення не є вичерпним, це зумовлено тим, що в основу інституту покладено принцип обов'язковості виконання судового рішення в майбутньому, а тому задля забезпечення ефективного захисту дозволено інші специфічні заходи, які конкретизують загальні положення господарського процесуального законодавства щодо цього різновиду правовідносин і можуть вживатися в особливому порядку.

Для гарантування одного з найважливіших принципів судочинства – рівності усіх учасників процесу [2] – ст. 141-142 ГПК

України [3] було створено інститут зустрічного забезпечення. Пропозиції заявника щодо зустрічного забезпечення обов'язково повинні міститися у заяві про забезпечення позову (на цьому наголошується в п. 6 ч. 1 ст. 139 ГПК). Незазначення пропозицій щодо зустрічного забезпечення є підставою для повернення заяви про забезпечення позову згідно з ч. 7 ст. 140 ГПК України [3]. Способи зустрічного забезпечення визначені ч. 2 ст. 141 ГПК України [3]. Метою цього інституту є забезпечити відшкодування можливих збитків відповідача, які можуть бути спричинені забезпеченням позову.

Питання застосування зустрічного забезпечення вирішує суд в ухвалі про забезпечення позову або в ухвалі про зустрічне забезпечення позову. Проте невирішеною є проблема зустрічного забезпечення: коли воно набирає чинності – одразу після прийняття ухвали чи через деякий час? Неврегульованим залишається питання обставин, які є підставою для забезпечення позову в господарському процесі, а також переліку доказів, що мають бути подані заявником до суду задля підтвердження таких обставин (саме це створює підстави для зловживання як недобросовісними позивачами, так і відповідачами).

Мета заходів із забезпечення позову полягає в уникненні вірогідного порушення в майбутньому прав та охоронюваних законом інтересів позивача, а також можливості реального виконання судового рішення та уникнення будь-яких труднощів у процесі виконання у разі задоволення позову. Обставини щодо необхідності вжиття відповідних заходів повинні бути підтверджені належними, допустимими та достатніми доказами.

Заявник повинен обґрунтувати, чи може такий захід забезпечити фактичне виконання судового рішення у разі задоволення позову в цій справі та ймовірність ускладнення виконання або невиконання рішення господарського суду в разі невжиття такого заходу [4, с. 146].

Отже, заявляючи про необхідність застосування судом заходів забезпечення у разі подання позову майнового характеру, заявнику потрібно вказати на наявність обставин, які можуть свідчити про вчинення відповідачем дій, спрямованих на ухилення від виконання зобов'язання після пред'явлення вимоги чи подання позову; подати докази, що засвідчують наміри відповідача розпорядитися коштами (майном), наміри ухилитися від виконання рішення суду; довести суду розумність, співмірність та адекватність заходу забезпечення; переконати суд, що такі заходи не перешкоджатимуть господарській діяльності відповідача; надати реквізити майна/рахунків, на які

необхідно накладати арешт; пред'явити пропозиції щодо зустрічного забезпечення. Ці вимоги є виправданими, адже існує проблема, коли суди застосовують заходи, які жодним чином не пов'язані з предметом позовних вимог [4, с. 148-149].

Виходячи із вищезазначеного, в господарському судочинстві розвиток інституту забезпечення позову в першу чергу спрямований на створення балансу між інтересами позивача і відповідача за рахунок вимог до заяви та можливості зустрічного забезпечення. Також зараз існує тенденція збільшення гарантій щодо виконання судових рішень у майбутньому та запобігання зловживанням процесуальними правами недобросовісної сторони.

Література

1. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів: Закон України від 03 жовт. 2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2147-19#Text> (дата звернення: 11.10.2020).

2. Конституція України від 28 черв. 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254/96-80#Text> (дата звернення: 11.10.2020).

3. Господарський процесуальний кодекс України від 06 лист. 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text> (дата звернення: 11.10.2020).

4. Світличний О.П. Господарський процес. Київ: НУБіП України, 2018. 342 с.

УДК 346.1(043.2)

Котковський Д.О., студент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Мілімко Л.В., к.ю.н., доцент

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ОСОБЛИВА ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Соціальне підприємництво – це новаторський спосіб соціально-економічної діяльності, в якому соціальна місія переважає над досягненням економічної ефективності. Його перевага полягає в тому, що вирішення соціальних завдань здійснюється на основі фінансової дисципліни, інновацій та порядку ведення бізнесу в приватному секторі [1]. На думку О.А. Московської, соціальне підприємство – це особлива організація, соціально-економічний гібрид, у якому соціальна місія поєднується з ринковою діяльністю на умовах самоокупності [2].